

Dosarul nr. 3ra-372/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: I. Secieru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, An. Bostan, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Pîrgari împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actelor administrative, obligarea stabilirii și achitării pensiei,

împotriva deciziei din 02 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 27 martie 2020, Petru Pîrgari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actelor administrative, obligarea stabilirii și achitării pensiei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a activat în organele poliției în perioada 22 iunie 1999 – 20 ianuarie 2020. În baza ordinului nr.18 ef. din 20 ianuarie 2020, serviciul reclamantului în poliție și contractul individual de muncă au încetat. La încetarea raporturilor de muncă, angajatorul Inspectoratul de Poliție Glodeni a calculat reclamantului vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei, conform Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, 25 ani 01 luni 05 zile conform certificatului nr. 34/39-554 din 24 ianuarie 2020. La calcularea vechimii în muncă, angajatorul a ținut cont de prevederile Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, pentru

perioada de activitate în izolatorul de detenție provizorie, fiindu-i calculat reclamantului vechimea în muncă cu facilități.

Reclamantul a menționat, că la data de 24 ianuarie 2020 a depus în adresa Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Glodeni cerere privind stabilirea și achitarea pensiei. Prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Glodeni nr. 30/2020/415 a fost respinsă cererea de stabilire a pensiei, pe motivul neîntrunirii stagiului de muncă necesar pentru aceasta.

Reclamantul a reiterat, că la data de 20 februarie 2020 a depus în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei organului de asigurare socială teritorial și a solicitat stabilirea pensiei. Prin răspunsul nr. P-513/20 din data de 09 martie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins cererea prealabilă, cu mențiunea că în perioada vechimii în muncă nu a fost inclusă perioada cu înlesniri de 2 luni pentru 1 lună de activitate pentru perioada 26 ianuarie 2009 – 12 noiembrie 2012, 23 ianuarie 2017 – 20 iulie 2018 și 23 mai 2019 – 03 ianuarie 2020, când reclamantul a activat în funcția de subofițer al serviciului de patrulare al secției securitate publică a Inspectoratul de Poliție Glodeni, și consideră pârâtul că aceste perioade și funcții nu cad sub incidența prevederilor art. 8, lit. d) al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994. Mențiunile date sunt în contradicție cu actele dosarului personal, în care perioadele invocate de pârât sunt corespunzător: perioada 20 ianuarie 2009 – 12 noiembrie 2012 – polițist al izolatorului de detenție provizorie al Comisariatul de Poliție Glodeni; 23 ianuarie 2017 – 20 iulie 2018 – inspector inferior al izolatorului de detenție provizorie al secției management operațional al Inspectoratului de Poliție Glodeni al Inspectoratului General al Poliție al Ministerului Afacerilor Interne și 23 mai 2019 – 03 ianuarie 2010 – subofițer al serviciului de detenție și escortă al Inspectoratului de Poliție Glodeni al Inspectoratului General al Poliție al Ministerului Afacerilor Interne. Perioadele date implică activitatea în izolatorul de detenție preventivă, pentru care vechimea în muncă se calculează cu facilități conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994, fapt stabilit prin practica judiciară.

La fel, reclamantul a accentuat, că angajatorul deține prerogativa calculării vechimii în muncă, organele de asistență socială având decât abilitate de control asupra autenticității actelor prezentate, dar nu de calcul al vechimii în muncă.

Reclamantul a făcut referire la prevederile art. 13, 14 al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și a reiterat despre întrunirea condițiilor pentru stabilirea pensiei, și a solicitat recunoașterea ilegalității actului administrativ – decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Glodeni nr. 30/2020/415 din 19 februarie 2020 de respingere a cererii privind stabilirea pensiei, recunoașterea ilegalității actului administrativ – decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. P-513/20 din 09 martie 2020 privind respingerea cererii prealabile și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a stabili pensia conform Legii nr. 1544 din 21 februarie 1994, în mărime de 50 % din soldă din data eliberării din serviciu.

Reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea ilegală a actului administrativ, decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Glodeni nr. 30/2020/415 din 19 februarie 2020, de respingere a cererii privind stabilirea pensiei reclamantului

Petru Pîrgari, recunoașterea ilegală a actului administrativ decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.P-513/20 din 09 martie 2020, prin care a fost respinsă cererea prealabilă a reclamantului Petru Pîrgari, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a stabili pensia reclamantului Petru Pîrgari, în temeiul Legii 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, în mărime de 50 % din suma soldei din data eliberării din serviciu.

Prin hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă integral acțiunea depusă de Petru Pîrgari, s-a anulat decizia, cu număr sistemic 30/2020/415, din 19 februarie 2020 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Glodeni privind respingerea cererii de stabilire a pensiei și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale din 09 martie 2020 nr. P-513/20 la cererea prealabilă, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale, oficiul teritorial competent, să stabilească pentru Petru Pîrgari pensie, conform art. 13 lit. a) a Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 privind asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, reținând vechimea în serviciu de 25 ani, 1 lună și 5 zile, conform certificatului eliberat de Inspectoratul de Poliție Glodeni al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne nr. 34/39-554 din 24 ianuarie 2020, în cuantum conform art. 14 lit. a) a Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 privind asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, cu achitarea pensiei începând cu data de 24 ianuarie 2020, în rest, cererea a fost respinsă (f.d. 39, vol. I).

La 12 iunie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la 27 iulie 2020 a depus prin intermediul oficiului poștal motivarea apelului, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii depuse de Petru Pîrgari.

Prin decizia din 02 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Pîrgari împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actelor administrative, obligarea stabilirii și achitării pensiei.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind justă concluzia primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii reclamantului Petru Pîrgari, având în vedere că Inspectoratul de Poliție Glodeni corect a efectuat calcularea vechimii în muncă cu avantaje a reclamantului Petru Pîrgari, stabilind prin certificatul nr. 34/39-554 din 24 ianuarie 2020, că vechimea cu avantaje în serviciu a intimatului în cadrul Ministerului Afacerilor Interne constituie 25 ani 1 lună și 5 zile. Prin urmare, instanța de apel consideră că în speță nu și-au găsit confirmare argumentele invocate de apelantă despre incorectitudinea calculului efectuate de Inspectoratul de Poliție Glodeni, referitor la vechimea în muncă cu

avantaje a lui Petru Pîrgari. Prin urmare, în circumstanțele în care s-a constatat că Inspectoratul de Poliție Glodeni a calculat vechimea în muncă cu avantaje a lui Petru Pîrgari cu respectarea prevederilor legislației în vigoare, subsecvent Colegiul va reține ca fiind corecte concluziile instanței de fond în sensul că, decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial Glodeni) nr. 30/2020/415 din 19 februarie 2020 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. P-513/20 din 09 martie 2020 privind refuzul stabilirii pensiei pentru vechime în muncă reclamantului Petru Pîrgari, sunt ilegale și urmează a fi anulate.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 11 februarie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii.

În motivarea recursului, Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Recurenta a declarat că alegațiile intimatului Petru Pîrgari nu sunt aplicabile prezentei cauze, deoarece vechimea în muncă în cadrul altor instituții, decât cele menționate în pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.78 din 21 februarie 1994, nu poate fi calculată cu înlesniri de 1:2, respectiv și perioada de activitate a intimatului în cadrul izolatorului de detenție provizorie a Inspectoratul de Poliție Glodeni, nicidecum nu poate fi atribuită sau recunoscută ca vechime în muncă cu înlesniri. Or, la moment nu este o lege care să prevadă dreptul colaboratorilor care au activat sau activează în cadrul izolatoarelor de detenție provizorie la calcularea vechimii în muncă cu înlesniri.

Perioada de activitate a intimatului Petru Pîrgari în cadrul izolatorului de detenție provizorie Inspectoratul de Poliție Glodeni, nu oferă dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje. Or, Legea nr. 300 din 21 decembrie 2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, reglementează că colaboratori ai sistemului penitenciar sunt persoanele care dețin funcții în efectivul de trupă și în corpul de comandă al sistemului penitenciar, abilitate să pună în executare pedepsele penale privative de libertate, detenția provizorie a persoanelor față de care a fost aplicată măsura arestului preventiv sau sancțiunea arestului contravențional, precum și măsurile de siguranță cu caracter medical aplicate deținuților care suferă de alcoolism și narcomanie.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 02 decembrie 2020, fiind notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin intermediul poștei electronice, la data de 12 ianuarie 2021, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta

electronică activă alina.chiselita@justice.md anexat la materialele cauzei (f.d. 94). Astfel, recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale la 11 februarie 2021, este în termen.

La 18 februarie 2021 în adresa intimaților Petru Pîrgari, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Glodeni a fost expediată copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 115).

La 30 martie 2021 Petru Pîrgari, reprezentat de avocatul Roman Ocerednîi a depus referință prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Intimata Casa Teritorială de Asigurări Sociale Glodeni, nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință la recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea

rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan